

Управління освіти і науки
Білоцерківської міської ради
Білоцерківське навчально-виховне об'єднання
«Ліцей – Мала академія наук»

Матеріали учнівської науково-практичної конференції

РЕАЛЬНІСТЬ 3.0

Філософські читання – 2016

**Управління освіти і науки
Білоцерківської міської ради**

**Білоцерківське навчально-виховне об'єднання
«Ліцей – Мала академія наук»**

Філософські читання – 2016

РЕАЛЬНІСТЬ 3.0

Матеріали учнівської науково-практичної конференції

**Біла Церква
2016**

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Ліцей – Мала академія наук» Білоцерківської міської ради Київської області протокол № 3 від 08 квітня 2016 року

Редакційна колегія:

Петрик Юрій Федорович – начальник управління освіти і науки Білоцерківської міської ради

Ярмола Олександр Володимирович – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та політології Білоцерківського національного аграрного університету

Яременко Михайло Григорович – директор Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Ліцей – Мала академія наук»

Терехов Володимир Франкович – заступник директора з навчально-методичної роботи Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Ліцей – Мала академія наук»

Терехова Любов Володимирівна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти

Філософські читання – 2016 // Матеріали учнівської науково-практичної конференції «Реальність 3.0». – Біла Церква, 2016. – 115 с.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за відбір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали.

Тексти подаються в авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: 09107, Україна,
м. Біла Церква, вул. Павліченко, 30
тел. / факс (04563) 9-41-31,
тел. 39-39-05
E-mail: statelic@ukr.net

ЗМІСТ

Пленарне засідання

Петрик Юрій Федорович , начальник управління освіти і науки Білоцерківської міської ради	
<i>Вітальне слово</i>	6
Ярмола Олександр Володимирович , кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та політології Білоцерківського національного аграрного університету	
<i>Філософія і сучасна технологічна революція</i>	8
Мазуркевич Анастасія Олександрівна , учениця БНВО «Ліцей – МАН», 11 клас	
<i>Світ епічних героїв очима Голівуду</i>	10

Секція «Свідомість людини»

Каструбін Максим	
<i>Свідомість як вищий рівень відображення об'єктивної реальності</i>	14
Качанов Владислав	
<i>Діяльність і свідомість</i>	15
Ковчан Влас	
<i>Маніпулювання історичним минулим як засіб впливу на суспільну свідомість</i>	18
Ліченко Олександра	
<i>Розум людини: свідомість і підсвідомість</i>	21
Лук'янчук Денис	
<i>Свідомість людини</i>	24
Котовський Давид	
<i>Суспільний ідеал у філософській спадщині Івана Франка</i>	27
Дубовик Марина	
<i>Можливості сьогодення та їх протиріччя</i>	29
Григорчук Тетяна	
<i>Свідомість людини або те, що керує нами</i>	31

Секція «Виклики глобалізованого світу»

Шелест Ольга	
<i>Глобалізаційні виклики сучасності</i>	35
Гаврилюк Анастасія	
<i>Етика сімейних відносин у сучасному глобалізованому світі</i>	38
Крутаков Андрій	
<i>Вплив засобів масової інформації на свідомість української молоді в умовах глобалізації: філософський аспект</i>	40

Філософія і сучасна технологічна революція

Філософське осмислення технологічної революції та її наслідків для людини є, безумовно, одним із найважливіших завдань сучасного інтелектуального життя. Розвиток науки, стрімке зростання наукових знань створюють нові реалії. Однією з найважливіших особливостей наукової діяльності є її евристичний характер. Наукові відкриття революційно змінюють дійсність та наші уявлення про неї. Часто ми не можемо спрогнозувати майбутній розвиток науки, а тому й її можливий вплив на суспільство.

Одними з найважливіших сьогодні є дослідження в галузі «штучного інтелекту». Ми майже щоденно знайомимося з новими повідомленнями про передачу автоматичним системам управління різноманітних сфер суспільного життя. Наприклад, транспортні засоби з автопілотом компаній Google та Tesla ставлять під питання існування в найближчому майбутньому такої поширеної сьогодні професії, як таксист (а, можливо, і взагалі людина більше не буде керувати транспортними засобами, враховуючи велику кількість аварій, які виникають через «людський фактор»).

Автоматизація і роботизація дозволяє по-новому розв'язувати старі проблеми. Наприклад, у Японії молодь вважає не дуже привабливою для себе роботу в аграрній секторі. Проте продовольча безпека держави дуже важлива у сучасному світі. Тому японський уряд розробив програму заміни людини роботизованими системами, які будуть самостійно обробляти ґрунт, сіяти, збирати та переробляти урожай.

Людина також поступово витісняється із сфер, у яких присутній елемент небезпеки для її життя або здоров'я. Наприклад, у військовій сфері: ведення бойових дій все частіше доручають роботам: вони спритніші, сильніші, витриваліші, а головне – вони не можуть «загинути». Першість у новітніх військових технологіях, як це не парадоксально, належить країнам, у яких високо цінується людське життя. Подібні тенденції найближчим часом можуть перетворити ведення реальної війни у «віртуальну», яка буде більше нагадувати баталії комп'ютерних ігор.

Автоматизація продажу товарів і послуг уже зробила багато в чому зайвою професію продавця. Наприклад, така, на нашу думку, складна та інтелектуальна професія, як бухгалтер (і загалом працівник сфери фінансів) сьогодні стає непотрібною і найближчим часом може зникнути. Навіть

пошук товарів, укладання договорів на поставку і сама доставка замовлення, згідно з останніми повідомленнями, вже повністю автоматизована, тобто відбувається без участі людини.

Проте всі ці успіхи сучасних технологій, які призводять до витіснення людини із сфери виробництва товарів і послуг, стають можливими завдяки уніфікації і стандартизації. І це закономірно. Простіше управляти тим, що простіше організовано. Наприклад, автоматизація керування транспортними засобами з необхідністю призводить до стандартизації шляхів сполучення. Стандартизація товарів, послуг та способів їх отримання сприяє формуванню «масової» культури. «Масова» культура, у свою чергу, формує «масову» людину.

З огляду на стрімкі зміни в сучасному суспільному житті, які породжені технологічним прогресом, та нагальну потребу філософського осмислення цих змін, варто згадати концепцію «масової людини» видатного іспанського філософа Х.Ортеги-і-Гасета (1883-1955), якій присвячена праця «Бунт мас». На його думку, людське суспільство завжди є динамічною єдністю двох соціальних груп: кваліфікованої меншості та більшості (яка утворює юрбу, натовп). Характерною ознакою європейського життя ХХ століття філософ вважав захоплення людиною-масою влади: не лише у сфері політики, але й в економічному, релігійному, моральному, мистецькому житті. Важлива навіть не сама констатація факту існування людей, які позбавлені індивідуальних відмінностей, а те, що ці люди, відтісняючи кваліфіковану меншість, захоплюють владу у суспільному житті. Причини цього криються у двох важливих факторах. З одного боку – це поширення ліберальної демократії, а з іншого – широке використання новітніх технологій.

Новітні технології нібито створюють «штучну» природу, кардинально змінюючи умови нашого життя. Проте технологічний поступ суспільства неможливо спинити. Чи має це призвести до зникнення особистісного, індивідуального початку в людині? Відповідь на це запитання намагається дати сучасна філософія.

Ярмола Олександр Володимирович,

кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та політології Білоцерківського національного аграрного університету